

Analýza vplyvov na životné prostredie
5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?
Princípy strategického dokumentu, na ktorých bol postavený, jeho ciele, úlohy a zameranie smerujú k zabezpečeniu všeobecne prospešných a environmentálne prijateľných riešení s prevažujúcimi nepriamymi, dlhodobými, pozitívnymi dopadmi na životné prostredie a zdravie. Z generalizovaného hodnotenia vplyvov jednotlivých úloh je zrejmý prevažujúci nepriamy, dlhodobý pozitívny vplyv vo všetkých hodnotených oblastiach v priamom kontexte s pozitívnym vplyvom z hľadiska riešenia problémov súvisiacich so zmenou klímy. Akčný plán pre implementáciu Stratégie SR na zmenu klímy (ďalej len „NAP“) predstavuje komplex prevažne pozitívnych úloh so synergickým a kumulatívnym účinkom. Synergický a kumulatívny účinok sa významne prejaví aj vo vzťahu k pripravovaným a existujúcim strategickým dokumentom. Pokiaľ ide o znečisťovanie ovzdušia, v súvislosti so zmenou klímy sú skôr spomínané mitigačné opatrenia. Využitie nástrojov hodnotenia a riadenia rizika pre identifikáciu rizík a nadväzne na súvisiace riadenie podnikových postupov nielen minimalizuje vystavenie firmy rizikám a zabezpečuje aktíva a operácie firmy pred možnými škodami, ale aj napomáha určiť príslušné stratégie a investičné plány a uľahčuje rozhodovanie v podnikaní. Toto rozhodovanie môže obsahovať aj riešenie vedúce k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok do ovzdušia. Adaptácia na zmenu klímy má úzky súvis aj s územným plánovaním, a to aj vo vzťahu k umiestňovaniu zdrojov emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok vo fyzickom priestore. Z pohľadu NAP sa územné plánovanie bude zameriavať nie len na fyzický priestor ako na hmotný objekt územného plánovania, ale zdôrazňuje sa aj jeho úloha pri vyrovnaní rôznych priestorových dimenzií adaptácie spolu s ďalšími relevantnými požiadavkami a záujmami spoločnosti. Prispieva teda k organizovaniu rozhodovacích procesov aj v prospech riešenia kvality ovzdušia. Zlepší sa adaptačná schopnosť krajiny v oblasti vodného hospodárstva cestou lepšieho manažmentu vody ako kľúčovej výzvy pri zmene klímy, za súčasného zvýšenia bezpečnosti obyvateľstva, ochrany kritickej infraštruktúry a krajiny. NAP o.i. prispeje k zmenšeniu odtoku vody a eliminácii pôdnej erózie vo voľnej krajine. Zachovaním štruktúry a podporou stability a odolnosti biodiverzity (ekosystémov, biotopov, druhov organizmov a ich spoločenstiev) dôjde k zvyšovaniu adaptačnej schopnosti prírodného prostredia, čo pomôže biodiverzite prežívať a prispôbiť sa novým podmienkam. Zvýši sa adaptačná schopnosť obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby. NAP o.i. podporí udržanie a zvyšovanie zásob pôdnej organickej hmoty a prípravu na výskyt sucha. NAP o.i. prispeje k eliminácii pôdnej erózie v lesoch a udržaniu zásob pôdnej organickej hmoty v lesoch, ku zníženiu citlivosti lesov na suchu a zníženiu rizika lesných požiarov. Zníži sa potenciál škôd spôsobených zosuvmi. Projektovo orientované úlohy podporené analyticko-legislatívnymi nástrojmi môžu pri realizácii opatrení pôsobiť sprvu obmedzujúco na využitie pôdy v dôsledku obmedzení v hospodárení napr. na pôde a v lesoch pre potrebu budovania objektov, v dôsledku zmeny hospodárskych postupov, čo sa môže premietnuť v záberoch pôd, v nákladoch, prípadne výnosoch. Konkrétnym, štrukturálnym, projektovo orientovaným úlohám (sivé koncepcie) je priradený pozitívny prínos, lokálneho dosahu, s dlhodobými účinkami, bez rizík. Konkrétne podmienky realizácie bude potrebné stanoviť v jednotlivých projektových dokumentáciách. Je však potrebné konštatovať, že prípadné negatívne

vplyvy sú iba potenciálne a závisia najmä na spôsobe implementácie identifikovaných opatrení.

5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?

Z hľadiska vplyvov NAP na chránené územia, vrátane území sústavy NATURA 2000 je možné skonštatovať, že prevažná časť opatrení a úloh sa javí, vo vzťahu k územiám NATURA 2000 ako indiferentných. Platí to najmä pre opatrenia neštruktúrného charakteru. V prípade mnohých opatrení je možné očakávať potenciálne pozitívny vplyv, čo je dané najmä charakterom a zameraním strategického dokumentu. V prípade plnenia jeho cieľa sa pozitívny efekt prejaví v plnom rozsahu a vo významnej miere. Vplyvy sú pritom prevažne nepriame ale pozitívne, nakoľko v dlhodobom horizonte smerujú k zlepšeniu stavu životného prostredia, zmierneniu dopadov zmeny klímy a teda aj zmierneniu dopadov na ekosystémy, biotopy a druhy, a teda na chránené územia ako také. Miera príspevku NAP k tomuto efektu však bude rôzna a bude v rozsahu od nulového až po mierne ovplyvnenie.

5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?

Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice sa nepredpokladá.

5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?

Prípadné negatívne vplyvy sú iba potenciálne a závisia najmä na spôsobe implementácie identifikovaných opatrení. Jedná sa najmä o opatrenia projektového charakteru, ktoré sa potenciálne môžu spájať s negatívnymi vplyvmi. Významnosť vplyvu nie je, s ohľadom na charakter opatrení a úloh, množné jednoznačne určiť. Strety záujmov, a teda negatívny vplyv nie je vylúčený v prípade práve projektovo-orientovaných úloh. Vo vybraných prípadoch sa môže jednať tiež o stret so záujmami ochrany území prislúchajúcich k územiám NATURA 2000. V zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, potenciálny vplyv každej navrhovanej činnosti, navrhovaného plánu alebo projektu, ktorý by mohol mať významný dopad na lokality v sústave NATURA 2000, musí prejsť procesom primeraného posúdenia riešenia, podľa postupu definovanom v Metodike hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), a to ešte pred samotným povolením činnosti. Výsledok primeraného posúdenia je podkladom následného povoľovania. Dôležité je upozorniť, že ak sa na základe primeraného hodnotenia vplyvov preukáže, že projekt bude mať nepriaznivý vplyv na integritu územia, a neexistujú iné alternatívne riešenia bez nepriaznivého vplyvu na integritu územia, alebo ak také nie sú, s menším nepriaznivým vplyvom, takýto projekt možno schváliť alebo povoliť, len ak sa musí realizovať z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a za podmienky uloženia kompenzačných opatrení. Kompenzačné opatrenia musia byť v porovnateľnom rozsahu zamerané na nepriaznivo ovplyvnené druhy a biotopy a musia zabezpečiť funkcie porovnateľné s funkciami, ktoré plnilo územie ovplyvnené projektom tak, aby bola zabezpečená ochrana celkovej koherencie európskej sústavy chránených území.